

ÚJ MŰVEK.

OLGYAI VIKTOR: A sokszorosító technikák címén egy tanulságos füzetet adott ki a mintarajziskola növendékei számára, amelyben alaposan feltárja a magas, sík és mély nyomás eljárásait. A tanulmány mellé különböző technikával készült képek is vannak mellékelve.

IPAROSKÁTÉ 1908-RA. Az Iparoskáté első kötetét a közönség nagyon kedvezően fogadta. Sok bizonyosság van arra, hogy az Iparoskáté hasznos és szükséges könyv. Aki tudni akarja, míhez tartsa magát az iparosügyek százféle, nagy és apró dolgaiban, az kezébe veszi az Iparoskátét és megeléji a választ bármilyen kérdésre, ami elé a mi útvesztő közigazgatásunk állítja. A káté az ideí új törvényeket magyarázza, a rendeleteket apróra megvilágítja. Javul a könyv beosztása, sok új dologgal pótolta az eddigi anyagot a könyv szerkesztője, dr. Dóczy Sámuel iparegyesületi ügyész, aki mindenképpen azon van, hogy könyve hasznos legyen. A könyv ára 4 korona, előfizetőknek 3 korona. A megrendelés címe: VI., Zichy Jenő-utca 4. szám.

KIÁLLÍTÁSOK.

A LONDONI MAGYAR KIÁLLÍTÁS. Mint értesülünk, elhatározott dolog, hogy az 1908. évre tervezett londoni magyar kiállítást a magyar kormány erkölcsi támogatásában részesíti. A kiállítás rendezése ellen a M. Iparművészeti Társulat választmánya a szeptember hó 19-én tartott ülésen egyhangulag állást foglalt s ezen az ülésen számos nyomós ok hangzott el, amely a kiállításnak a mondott időben való rendezése ellen szólt. Midőn most egyszerűen ráutalunk a választmányi ülésről szóló részletes tudósításunkra, melyet lapunk más helyén közlünk és a magyar kormány elhatározásának tényét kötelességszerűen feljegyezzük, nem hallgathatjuk el aggodalmainkat, hogy a kiállítás a fenforgó körülmények miatt — még a megígért erkölcsi támogatás mellett sem — lehet olyan, amilyennek egy külföldi magyar kiállításnak lennie kellene.

E helyen megemlítjük, hogy ugyancsak a jövő év folyamán, Londonban egy nagyarányú francia-brit kiállítás is lesz, amelynek sikerét két állam hivatalos körei a leghathatósabb támogatással biztosítani igyekeznek. Erre a kiállításra már esztendőök óta lázasan folyik az előkészítés s immár kétségtelen, hogy a kiállítás nemcsak arányaiban, hanem tartalmában is méltó lesz e két nagy nemzethez. És ezzel a kiállítással áll majd szemben, mintegy versenykiállítás-ként, az Earls Court-i magyar kiállítás, amelyet rövid öt hónap alatt kellene megcsinálni!

FELHÍVÁS. A Magyar Iparművészeti Társulat az idén karácsonyi vásárt rendez, amelyen karácsonyi ajándéknak való műipari tárgyakat, úgymint bronzokat, fa-, fém-, bőr-, üveg- és agyagdísz tárgyakat, ékszer- és ötvösmunkákat, csipkéket, hímzéseket, háziipari cikkeket, esetleg egyes bútordarabokat stb. kíván kiállítani és eladni.

Felhívja tehát a Társulat azokat a hazai tervező művészeket és művészi iparosokat, akik ilyen tárgyakat terveznek, illetőleg készítenek, hogy ezen a karácsonyi vásáron vegyenek részt.

A Társulat a nagyközönség szükségletére való tekintettel különös súlyt helyez arra, hogy a kiállításra kerülő munkák javarésze lehetőleg olcsó legyen. Feltétlen kellék, hogy azok eredeti, jó tervrajzok után készüljenek, a jogosult művészi igényeknek megfelelően és technikailag is kifogástalanok legyenek. Sablonos munkák vagy meglévő dolgoknak egyszerű utánzatai feltétlenül ki vannak zárva.

A kiállítás december hó elején nyílik meg. Ezért a kiállítók érdeke, hogy részvételüket írásban mielőbb bejelenték, a kész tárgyakat pedig legkésőbb november hó 30-ig, a Társulat címére az Orsz. M. Iparművészeti Muzeuumba küldjék. A netán később érkezett tárgyakat a Társulat minden indokolás nélkül egyszerűen visszatartásíthatja. A kiállításra beérkezett összes tárgyak elfogadása felett a kiállítás bíráló-bizottsága határoz.

A bejelentő kiállító köteles megnevezni, hogy kinek a tervrajza vagy mintája után készítette a kiállításra szánt tárgyat, ha pedig a tervező szerepel kiállítóként, meg kell neveznie az illető tárgy készítőjét is.

A tárgyakat két példányban kiállított és az egyes tárgyak árát tartalmazó jegyzék kíséretében kell beküldeni; megjelölendő továbbá az az összeg is, amelyre a kiállító tárgyait tűzkár ellen biztosítani kívánja.

A karácsonyi vásáron nagyobb összegű vételek várhatók, többek közt a Társulat is itt szerzi be rendes évi sorsjátékának nyereményeit.

Budapest, 1907. évi október hó 10-én.

A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT.

BUDAPESTI MŰGYŰJTŐK KIÁLLÍTÁSA. Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum, mint már jeleztük, kiállítást rendez a budapesti gyűjtők tulajdonában levő műtárgyakból. A kiállítás, az eddigi bejelentésekből következtetve, igen impozáns lesz, s a beérkezett anyag magas nivója tanúsítja, hogy a magyar műgyűjtők nagyrésze kiváló ízléssel hódol a gyűjtés nemes szenvedélyének. A műtárgyak túlnyomó része porcellán és ötvösmű. Eddig a következő gyűjtők részvétele van biztosítva:

Özvegy gróf Andrássy Aladárné, gróf Batthyány Lajosné, Clarke S. Frederick angol főkonzul, báró Daniel Ernőné, dr. Eggerer Gida, Forró Oszkár, Forró Oszkárné, Glück Frigyes, Giergl Kálmán, báró Herzog Mór, Hatvany Károly, Hatvany Józsefné, Hopp Ferenc, Hirsch Istvánné, Kann Gyula, gróf Keglevich Béláné, báró Nyáry Jenő, báró Nyáry Albert, özvegy Procopius Pálné, Politzer Zsigmondné, Pesti Ferenc, báró Radvánszky Géza, báró Radvánszky Kálmán, özvegy Széchenyi Imréné grófnő,

Sváb Sándor, Sziklay Jenő, Strasser Zelma, Strasser Herbert Elemér és gróf Teleki Sándorné.

A kiállítás november negyedikén nyílik meg a muzeum földszinti nagy csarnokában s körülbelül egy hónapig lesz nyitva. Budapesten lakó műgyűjtők még október 10-ig jelentkezhetnek a kiállításon való részvételre, melyből rájuk semmi költség nem hárul.

KIÁLLÍTÁSI KÖZÉPPONT BUDAPESTEN. Már megemlékeztünk arról, hogy a f. évi május havában az Országos Iparegyesületben megtartott értekezleten az érdekelt tényezők elhatározták egy kiállítási középpontnak Budapesten való föllállítását és megbízták Gelléri Mórt, az Iparegyesület igazgatóját, a magyar kiállítási közép-pont szervezésére vonatkozó javaslatnak a kidolgozásával. Gelléri Mór megbízásának eleget tett és megcsinálta javaslatát. Gelléri javaslata bevonni igyekszik a kiállítási közép-pontba az egész ipari és gazdasági érdekeltséget, de számol azzal, hogy nálunk még nevelni, tájékoztatni kell a kiállító közönséget. A magyar kiállítási középpont főhivatása volna a magyar kiállító közönség erkölcsi és anyagi érdekeinek minden irányban való képviselése és megóvása. Megóvja a hazai érdekeltséget a szédelgő, zugs- és a fölösleges és céltalan, komolyság nélkül való kiállítástól. Megállapítja a kiállításban rejlő tanulságokat. Különös hivatása a középpontnak a honi termelés fejlesztése és pártolásának gyakorlati úton való előmozdítása. Gelléri Mór nagyszabású tervezetét az összes külföldi kiállítási tanulmánnyal együtt az érdeklődők az Országos Iparegyesületben megkaphatják.

A KIÁLLÍTÁSI KITÜNTETÉSEK ELLEN. A német iparművészeti egyesületek szövetsége, melynek több mint 17,600 tagja van, nemrégiben megtartott évi gyűlésén egyhangulag a következő érdekes határozatot hozta: »A német iparművészet immár annyira fellendült, hogy nem szorul a szak- és egyéb kiállítások alkalmából rendszeren kiosztásra kerülő kitüntetésekre, ú. m. érmekre, diplomákra stb. Ezzel szemben a kiállításokat olyképen kellene rendezni, hogy már a beküldött tárgyaknak elfogadása is kitüntetésszámba menjen.«

A KÜLFÖLDI figyelemreméltó jelenlegi kiállítások közül felemlítjük a párisi Exposition de la porcelaine-t, a Musée Galliera-ban. A kiállításon a sèvres-i porcellának legkorábbi alkotásai, a limges-i és vierzon-i alkotások kiválasztott darabjai, azonkívül Chaplet, Doat, Delaherche, Dammouse, Naudot, E. Carrière, E. Decoeur stb. művészi munkái láthatók. — Ugyancsak Párisban van az Exposition Internationale du Livre (a könyv) a Grand Palais-ban, amely október 20-áig tart. A hirdetések, plakátok általános gyűjteményes bemutatását célzó kiállítás, amennyire lehet, a régi és új művészetet egyformán öleli fel. — Sz. Pétervárott az ősszel — novemberben — az orosz házi és népipari, illetőleg népművészeti kiállítás lesz; a programm a művészi ipart is felöleli. — Strassburgban októberben régi és új könyvkötések kiállítása nyílik meg. Elsősorban az elzászi és lothringi származású, másod-sorban az ott birtokban lévő és végre történetileg érdekes

és modern könyvkötések jönnek tekintetbe. — A Münchenben 1908-ban tartandó mű- és iparkiállításra való bejelentések oly nagy számban történtek, hogy a rendelkezésre álló egész hely máris le van foglalva s így a kiállítási épületekhez mindenütt szárnyépítkezésekre van szükség. Most nemrégiben állapotok meg, még pedig egy nyilvános ülésen, abban, hogy az egész vállalatnál — amint magát Riemerscheid kifejezte — zsinórmértékű szolgáló alapelvül »a minél kevesebb lárma, de annál több tartalom« szolgáljon. A Diez-féle plakát után készült kiállítási bélyegek is segítenek a vállalat eszméjének terjesztésében; amely bélyegeket illetékes helyen 100 és 1000 darabos íveken ingyen adják közre. — Bécsben október 1-én egy, a kézművestechnikát szolgáló kiállítás nyílik meg. Ez a szakkiállítás műhelyeknek technikai felszerelését (könyvkötők, asztalosok, bádigosok, galvanotechnikusok, ötvösök stb.) és az idevágó szakirodalmat mutatja be. Célja tehát az iparnak technikai-gazdasági előmozdítása. — Münchenben nemrég pillangó-kiállítást nyitottak meg, amelyet a pillangóknak a művészi iparban és iparművészeti iskolákban való alkalmazására és szerepére való tekintettel rendeztek.

PÁLYÁZATOK.

ELDÖLT PÁLYÁZATOK. A »MAGYARORSZÁG« című díszmunka bekötési táblájának tervére hirdetett pályázatot szeptember hó 24-én döntötte el a bíráló-bizottság, melynek elnöke Alpár Ignác, tagjai Marx János MÁV. elnökhelyettes, Kain Albert felügyelő, Erdélyi Mór fényképész, továbbá a M. Iparművészeti Társulat részéről Maróti Géza, Várdai Szilárd és Nádler Róbert voltak. Jelen volt még mint meghívott szakértő Gottermayer Nándor, továbbá Györgyi Kálmán főtitkár és mint jegyzőkönyvvezető Szécsen Ferenc m. titkár. A pályázat határidejére 43 művésztől 79 pályamű érkezett be s a bizottság ezek közül a 300 koronás első díjat, valamint az egyik 100 koronás II. díjat Örkény (Oetzberger) és Szendrői (Schuszlik) pályaműveinek, a másik 100 koronás II. díjat pedig Hendrich Antal tervének ítélte oda. Egyenként 50—50 koronáért pedig megvásárolta Falus Elek és L'hotka István pályaműveit. Valamennyi pályamű szeptember hó 26-tól szeptember 30-ig látható volt az Országos Iparművészeti Múzeumban.

A »KOR« című folyóirat címlapjának rajzára az orsz. mintarajztanoda és rajztanárképző, valamint az orsz. iparművészeti iskola növendékei közt hirdetett pályázat felett szeptember hó 16-án ítélt az illetékes bíráló-bizottság. A beérkezett 20 pályamű közül a jury a 100 koronás első és a 35 koronás második díjat ifj. Kalmár Jánosnak ítélte oda s ezenkívül 20—20 koronáért megvásárolta

